

Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih – Manual Fasilitator

EDISI KEDUA JULAI 2024

unicef
for every child

Versi Asal Oleh: Jamie M. Lachman, Francesca Stuer, Rumaya Binti Juhari, Siti Nor Binti Yaacob, Zainal Bin Madon, Zarinah Binti Arshat, Mariani Binti Mansor, and Rojanah Binti Kahar

Versi Hibrid Oleh: Deepali Barapatre, Jamie M. Lachman, Laurie Markle, Durgesh Rajandiran, Hal Cooper, Wan Nur Baiti Binti Sudin, Rumaya Binti Juhari, Farah Zeehan Binti Mohd Nadzri, Nurhilmayani Binti Ismail, Zainal Binti Madon, Zarinah Binti Arshat, Muslihah Binti Hasbullah, Nellie Binti Ismail, Mohd Najmi Bin Daud, Mohamad Naquiddin Bin Dahamat Azam, Rojanah Binti Kahar, Amy Bala, Rodhiah Zakaria, Noralina Omar, Laila Nasuha, Sarah Norton-Staal, Saskia Blume, Amalina Annuar, Inge Vallance, Saara Thakur, Peter Burr, Francesca Stuer.

Ilustrasi oleh: Orli Setton **Direka oleh:** Leah de Jager

Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih – Manual Fasilitator

EDISI KEDUA JULAI 2024

Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih dibangunkan dengan kerjasama daripada Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Jabatan Kemajuan Masyarakat (KEMAS) di bawah Kementerian Kemajuan Desa Dan Wilayah, UNICEF Malaysia, Universiti Putra Malaysia (UPM), Persatuan Pekerja Sosial Malaysia (MASW), Universiti Oxford, IDEMS International, dan Parenting for Lifelong Health (PLH).

Lesen bagi Program Keibubapaan Positif Ibu Bapa Naungan Kasih dipegang oleh UNICEF Malaysia dan penulis asalnya melalui Lesen Awam Antarabangsa Atribusi-TiadaKaryaDerivatif dan BukanKomersial 4.0. Karya ini dilesenkan di bawah Creative Commons melainkan jika dinyatakan sebaliknya.

Syarat-syarat Lesen termasuk perkara berikut:

- **ATRIBUSI:** Kredit yang sesuai harus diberikan apabila menggunakan Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih mengikut definisi Creative Commons, termasuk (a) nama penulis dan pihak-pihak atribusi, (b) notis hak cipta, (c) notis lesen, (d) notis penafian, dan (e) pautan ke bahan tersebut.
- **BUKAN KOMERSIAL:** Bahan Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih perlu disediakan secara percuma.
- **TIADA KARYA DERIVATIF:** Tiada perubahan dibenarkan untuk sebarang Bahan Berlesen tanpa kelulusan terlebih dahulu. Lesen ini tertakluk untuk sebarang perubahan, adaptasi, atau penterjemahan bahan-bahan Berlesen.

Sebarang penyelewengan bagi terma Lesen ini adalah dilarang sama sekali.

Penghargaan

Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih dimaklumkan melalui saranan daripada penilaian modul latihan keibubapaan Belaian Kasih (anak kecil dari kelahiran hingga 13 tahun) dan Mutiara Kasih (remaja), dan Naungan Kasih (untuk 0 hingga 18 tahun) bagi ibu bapa dan penjaga di Malaysia, serta analisis pembelajaran daripada program keibubapaan berasaskan bukti dan amalan terbaik semasa, seperti yang diterangkan oleh Frances Gardner dalam garis panduan WHO mengenai intervensi untuk mencegah penganiayaan dan memperbaiki hubungan ibu bapa–anak bersama kanak-kanak berusia 0–17 tahun, UNICEF Innocenti Research Brief 2017-10 dan Seven Strategies to End Violence Against Children in low- and middle-income countries daripada UNICEF dan WHO. Kami turut berterima kasih atas sumbangan baharu daripada LPPKN dan KEMAS dalam modul Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih yang terpilih.

Struktur dan kandungan program ini telah diambil dan diubahsuai daripada tiga modul keibubapaan yang dihasilkan sebelum ini dan juga bahan sumber utama berikut:

- Lachman J.M. & Hutchings J. (2018). Parenting for Lifelong Health Programme for Young Children – Versi Eropah. Manual Fasilitator. Edisi Kelima
- Lachman J.N. & Hutchings J. (2017). Parenting for Lifelong Health Programme for Young Children. Buku Panduan Ibu Bapa. Edisi Keempat
- Doubt J., Tsoanyane S., Lachman J.M., Ward C. & Cluver L. (2015). Sinovuyo Caring Families Programme for Parents and Teens. Manual Fasilitator. Parenting for Lifelong Health for Teens. Edisi Ketiga
- Doubt J., Tsoanyane S., Lachman J.M., Ward C. & Cluver L. (2016). Sinovuyo Caring Families Programme for Parents and Teens. Buku Panduan Keluarga. Parenting for Lifelong Health for Teens. Edisi Pertama
- Landers C. (2005). Parenting with Confidence: Enhancing the Development of Young Children. Panduan untuk Fasilitator Ibu Bapa. International Step by Step Association
- UNICEF & WHO (2012). Care for Child Development: Improving the Care of Young Children
- Coordinating Comprehensive Care for Children (4Children) Nigeria (2018). Manual Fasilitator Keibubapaan Yang Lebih Baik
- Long S. & Stuer F. (2018). Training Course for Auxiliary Social Workers. HIV- Sensitive Child Protection
- Education Endowment Foundation. (2018). Preparing for Literacy: Improving Communication, Language and Literacy in the Early Years, London: Education Endowment Foundation.
- Education Endowment Foundation. (2021). Working with Parents to Support Children's Learning, London: Education Endowment Foundation.
- Save the Children's Ready to Learn programming. Tindak balas berdasarkan bukti dan bermain sebagai cara mengatasi krisis pembelajaran global di mana jutaan kanak-kanak tidak memperoleh kemahiran yang diperlukan untuk berjaya di sekolah dan dalam kehidupan.
- Penemuan utama kajian penilaian formatif yang dijalankan oleh Maestral International dan Universiti Putra Malaysia dari Mac hingga Jun 2018.

BAHAGIAN SATU:

Gambaran Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih

[Pautan Segera](#)

[1 | Pengenalan](#)

[1.1 Aluan](#)

[1.2 Apakah itu Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih?](#)

[1.3 Apakah matlamat Program?](#)

[1.4 Siapa yang membangunkan Program ini?](#)

[2 | Struktur Program](#)

[2.1 Chatbot NKText](#)

[2.2 Sokongan Bersemuka dan Dalam Talian](#)

[2.3 Gambaran Keseluruhan tentang Penyampaian Program](#)

1 | Pengenalan

Pautan Segera

[1.1 Aluan](#)

[1.2 Apakah itu Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih?](#)

[1.3 Apakah matlamat Program?](#)

[1.4 Siapa yang membangunkan Program ini?](#)

1.1 Aluan

Selamat datang ke Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih! Manual ini untuk ANDA!!

Apakah Kandungannya?

- Manual ini untuk ANDA!!
- Panduan lengkap yang dapat membantu anda menyampaikan Program Naungan Kasih kepada keluarga di sekeliling anda.
- Langkah-langkah tentang cara memperkenalkan program ini kepada penjaga dan menyokong mereka.
- Maklumat khusus mengenai kandungan program ini.

Peringatan

- Adalah penting untuk menggunakan manual ini setepat yang mungkin.- Walau bagaimanapun, manual ini hanya sebagai panduan untuk menyokong anda setelah apa yang anda pelajari dalam bengkel latihan.
- Kandungan manual yang anda sampaikan hanyalah 20% daripada program ini. Baki 80% lagi? Semuanya adalah tentang BAGAIMANA anda mengendalikan program ini dan bertingkah laku terhadap ibu bapa.

Kemahiran Yang Anda Perlukan

Kemahiran asas fasilitator merupakan cerminan kepada ibu bapa semasa mempelajari cara menggunakan pendekatan kerjasama dalam penyelesaian masalah dan menghasilkan- perubahan yang diinginkan dalam kalangan ibu bapa dan masyarakat. Ini termasuklah memahami tahap perkembangan anak, memuji dan menggalakkan ibu bapa, menggunakan kemahiran mendengar- yang aktif, sentiasa konsisten dan bertolak ansur, meneroka masalah dan mengamalkan jalan penyelesaian.

Peringatan

Sebagaimana kita katakan kepada ibu bapa, **“Perkara yang anda lakukan di rumah yang akan membawa perbezaan”**, hal yang sama juga boleh digunakan oleh fasilitator: **“Cara anda berinteraksi dengan ibu bapa dalam kumpulan masing-masing juga akan membawa perubahan”**.

Anda akan menjadi lebih yakin dan mampu untuk menyampaikan kandungan program jika anda berlatih kemahiran mudah cara sebelum sesi bermula. Berlatih dengan rakan fasilitator anda jika terdapat sebarang perkara yang anda tidak ingat atau tidak pasti. Adalah penting juga untuk anda berlatih kemahiran program dengan anak anda sendiri (jika ada). Anda juga mungkin mendapati ianya berguna dalam membina hubungan yang positif dengan orang lain - teman sekerja, rakan-rakan dan orang tersayang!

Terima kasih atas komitmen dan dedikasi anda untuk mempromosi kesejahteraan anak melalui keibubapaan yang positif dan seterusnya- dapat mengurangkan keganasan terhadap kanak-kanak.

Anda merupakan bintang bersinar untuk keluarga bahagia!

1.2 Apakah itu Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih?

Program Keibubapaan Positif Naungan Kasih yang dijalankan secara hibrid (Naungan Kasih) merupakan sebuah program pengukuhan keluarga bagi keluarga yang memiliki anak berusia 2 hingga 6 tahun. Program ini dibangunkan untuk disampaikan kepada ibu bapa melalui gabungan sesi bersemuka dan juga melalui chatbot.

Tema utama dalam program Naungan Kasih adalah “Membina Rumah yang Penuh dengan Kasih Sayang dan Sokongan bagi Anda dan Anak Anda.” Apabila ibu bapa dibantu untuk- membina rumah sokongan untuk diri sendiri dan anak-anak mereka, kita membantu ibu bapa untuk menguruskan tingkah laku anak-anak dan pada masa yang sama menggalakkan- hubungan yang sihat antara ibu bapa dengan anak.

Manual ini merupakan panduan untuk anda menyampaikan program-. Dijangkakan anda telah pun menghadiri latihan fasilitator untuk penyampaian program sebelum anda menyampaikan program ini.

1.3 Apakah matlamat Program?

Matlamat keseluruhan Naungan Kasih adalah untuk membekalkan- ibu bapa dengan kemahiran bagi menggalakkan perkembangan, pembelajaran dan kesejahteraan anak. Kita mencapai matlamat ini dengan menambah baik perkara berikut:

- Rasa tanggungjawab dan komitmen ibu bapa
- Pengetahuan keibubapaan, kemahiran dan kecekapan
- Pengetahuan ibu bapa tentang perkembangan anak
- Keterlibatan ibu bapa dalam pembelajaran dan pendidikan anak
- Tingkah laku keibubapaan positif
- Strategi disiplin yang positif dan konsisten
- Pemantauan anak-anak oleh ibu bapa
- Tingkah laku dan kesejahteraan anak-anak

- Sokongan kesihatan mental dan sosial penjaga
- Penglibatan penjaga lelaki

Kita sedia maklum bahawa terdapat juga kanak-kanak yang tidak dijaga oleh ibu atau bapa kandung. Apabila bercakap tentang 'ibu bapa dan penjaga utama' serta 'keibubapaan', ini bermaksud penjaga utama atau penjaga kanak-kanak tanpa mengira sama ada mereka ibu bapa kandung ataupun tidak.

1.4 Siapa yang membangunkan Program ini?

Ramai individu yang terlibat!

Naungan Kasih diwujudkan dengan kerjasama Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) di Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM), Jabatan Kemajuan Masyarakat (KEMAS) di Kementerian Kemajuan Desa Dan Wilayah-, UNICEF Malaysia, Universiti Putra Malaysia (UPM), Universiti Oxford, Persatuan Pekerja Sosial Malaysia (MASW), *IDEMS International*, dan *Parenting for Lifelong Health*.

Pada tahun 2020, *Parenting for Lifelong Health* (PLH) bekerjasama dengan LPPKN, UPM, UNICEF, dan IDEMS International untuk menyesuaikan semula program-program bersemuka sebagai tindak balas dalam menangani sekatan yang dikenakan semasa pandemik COVID-19 dan menangani cabaran dan kekangan yang dilaporkan oleh rakan pelaksana semasa menjalankan program secara besar-besaran di kawasan yang mempunyai sumber terhad. Antara program yang beradaptasikan oleh PLH ialah ParentText (digelar Naungan Kasih Text atau NKText di Malaysia), iaitu chatbot interaktif panduan sendiri yang menggunakan program perkhidmatan mesej segera seperti WhatsApp untuk ibu bapa yang mempunyai anak-anak berusia 0-17 tahun.

NKText dibangunkan melalui adaptasi budaya yang meluas, ujian penggunaan dan rintis bersama ibu bapa dan penyedia perkhidmatan, termasuk di Malaysia dengan kerjasama LPPKN, UPM dan UNICEF. Kandungan utama program ini diperolehi daripada program Naungan Kasih yang dijalankan secara bersemuka serta program PLH yang lain. Kandungan tambahan telah dimasukkan untuk menyokong kesihatan mental, pendidikan, keganasan berasaskan jantina, dan '*gender transformative outcomes*'.

Mesej pesanan NKText dibahagikan kepada lapan matlamat keibubapaan positif: Setiap matlamat disokong dengan modul pembelajaran yang dibangunkan untuk membina kemahiran keibubapaan melalui komik, video, dan teks yang menerangkan petua keibubapaan yang utama. NKText juga melibatkan komponen dalaman untuk menyokong penglibatan pengguna, seperti unsur permainan, (contohnya, memperoleh lencana setelah mencapai matlamat), keperibadian (contohnya, video lelaki dan perempuan), dan aktiviti (contohnya, kuiz). Peserta boleh memilih turutan matlamat berdasarkan keutamaan mereka selepas berjaya mencapai matlamat pertama (Memperbaiki Hubungan Saya dengan Anak Saya).

Kami telah membangunkan pakej penyampaian hibrid untuk Naungan Kasih yang merangkumi NKText, kumpulan WhatsApp yang telah dipermudah, dan sesi kumpulan secara bersemuka. Inisiatif ini diambil setelah mengambil kira penglibatan pengguna yang rendah dalam program intervensi keibubapaan yang dijalankan secara digital sahaja.

Mengambil kira penglibatan pengguna yang rendah dalam program intervensi keibubapaan yang dijalankan secara digital sahaja, maka kami telah membangunkan pakej penyampaian hibrid untuk Naungan Kasih yang merangkumi NKText, kumpulan sokongan Whatsapp, dan sesi kumpulan secara bersemuka.

2 | Struktur Program

Pautan Segera

[2.1 Chatbot NKText](#)

[2.2. Sesi Bersemuka dan Sokongan Dalam Talian](#)

[2.3. Gambaran Keseluruhan tentang Cara Menyampaikan Program](#)

Program Naungan Kasih yang anda akan sampaikan merupakan program 'hibrid'. Ini bermakna terdapat kandungan yang disampaikan secara bersemuka, beberapa kandungan lagi melalui kumpulan sokongan WhatsApp dan juga kandungan lain melalui chatbot NKText.

2.1 Chatbot NKText

'Chatbot NKText' dalam talian merupakan komponen utama dalam program ini. Chatbot ini menghantar kandungan kemahiran keibubapaan kepada peserta melalui WhatsApp dalam tempoh 6 minggu.

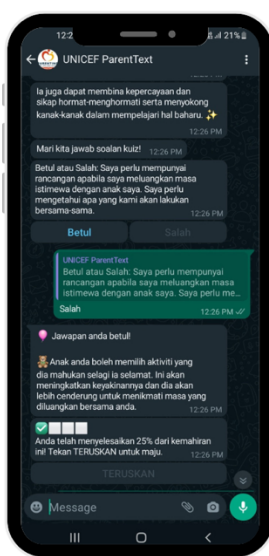
NKText mengandungi lapan matlamat utama. Setiap matlamat merangkumi 3-6 kemahiran keibubapaan yang dapat dibina oleh peserta untuk merealisasikan matlamat ini (satu kemahiran dihantar setiap hari).

Matlamat	Kemahiran
Perbaiki Hubungan Saya dengan Anak Saya	<ul style="list-style-type: none"> • Luangkan Masa bersama Seorang dengan Seorang dengan Anak Saya • Bersikap Baik terhadap Diri Sendiri • Memberi Pujian • Bercakap tentang Perasaan • Nilai Keibubapaan dan Kerohanian
Persiapkan diri Anak Saya untuk menempa Kejayaan di Sekolah	<ul style="list-style-type: none"> • Membantu Kemahiran Bahasa Anak Anda • Membantu Anak Anda Belajar Membaca • Persiapkan Diri Anak Anda untuk Matematik • Libat Diri dengan Sekolah Anak Anda
Memahami Perkembangan Anak	<ul style="list-style-type: none"> • Kelebihan Bermain • Belajar daripada Pengalaman • Bagaimana Anak Anda sedang Berubah
Memberikan Persekitaran yang Seimbang untuk Anak Saya	<ul style="list-style-type: none"> • Menguruskan Tekanan Saya • Mengekalkan Sifat Positif • Mewujudkan Rutin Harian dengan Anak Saya • Mewujudkan Peraturan Keluarga • Mengetahui Peranan Semua Orang
Menyokong Tingkah Laku Anak yang Positif	<ul style="list-style-type: none"> • Mengalihkan Tingkah Laku Tidak Baik • Mengabaikan Tingkah Laku yang Mendesak • Menguruskan Kemarahan • Mengajar Akibat Kepada Anak Saya
Memastikan Anak Saya Selamat & Sihat	<ul style="list-style-type: none"> • Mengajar Sentuhan Selamat • Keselamatan Komuniti • Kukuhkan Pemakanan dan Kesihatan Anak Saya • Mengetahui Asas Keselamatan dalam Talian • Membina Tabiat dan Kepercayaan dalam Talian
Jalinkan Hubungan Sihat dengan Pasangan Saya	<ul style="list-style-type: none"> • Mewujudkan Rasa Hormat di Rumah • Menjadi Pasangan dan Ibu Bapa yang Memberi Sokongan • Kongsi Tanggungjawab Keluarga • Selesaikan Konflik dengan Aman • Dengar dan Bincang Sesama Sendiri
Merancang Perbelanjaan Keluarga dan Menjimatkan Wang	<ul style="list-style-type: none"> • Memahami Keperluan dan Kehendak • Bercakap mengenai Perbelanjaan Bulanan • Buat Perbelanjaan Bulanan • Buat Pelan Simpanan

Berikut merupakan cara ibu bapa menggunakan Chatbot NKText untuk Matlamat dan Kemahiran:

 <p>1. Pengenalan: Ibu bapa menjawab soalan tentang nama, umur, jantina, dan status hubungan antara ibu bapa dan anak-anak sebelum bermula. Matlamat dan kandungan disesuaikan dengan maklumat ini.</p>	 <p>2. Pemilihan Matlamat: Program ini mengandungi 8 matlamat pembelajaran, contohnya seperti "Memastikan Keselamatan dan Kesihatan Anak saya". Ibu bapa boleh memilih matlamat pertama yang mereka ingin lengkapkan.</p>	 <p>3. Daftar Masuk Pra-matlamat: Sebelum bermula, ibu bapa akan menjawab satu soalan yang berkaitan dengan sasaran matlamat.</p>	 <p>4. Kemahiran: Pemberitahuan harian perkongsian kemahiran yang baharu (dihantar 23.5 jam selepas interaksi yang terakhir). Lazimnya, 5-10 minit diperlukan untuk melengkapkan kemahiran dan diakhiri dengan tugas aktiviti di rumah.</p>
 <p>5. Daftar Masuk Aktiviti di Rumah: Setiap hari, ibu bapa akan ditanya sama ada mereka dapat menyelesaikan aktiviti di rumah yang terakhir diberikan kepada mereka atau pun tidak.</p>	 <p>6. Meraih Lencana! Setelah setiap kemahiran dalam suatu matlamat telah dicapai, ibu bapa akan mendapat lencana dalam bentuk animasi untuk meraikan pencapaian mereka. Lebih banyak lencana akan diperoleh jika peserta melengkapkan matlamat tambahan.</p>	 <p>7. Daftar Masuk Pasca Matlamat: Seminggu selepas matlamat dicapai, ibu bapa akan menerima soalan daftar masuk yang sama. Mereka yang masih mengalami kesulitan akan menerima sokongan penyelesaian masalah yang sesuai.</p>	 <p>8. Meraih Piala! Program telah selesai dan ibu bapa akan mendapat piala dalam bentuk animasi setelah mereka berjaya mengumpul kesemua lencana.</p>

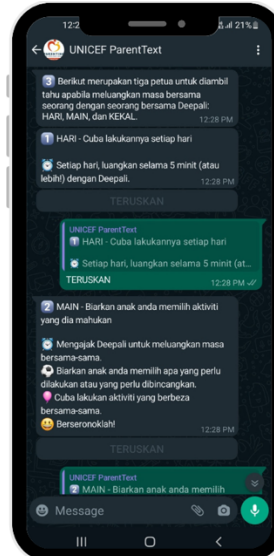
Setiap Kemahiran dipaparkan menggunakan set aktiviti yang sama:

Kuiz ringkas untuk membangkitkan minat para peserta (bagi kebanyakan kemahiran)

Komik untuk memaparkan situasi ibu bapa-anak yang relevan dengan peserta.

Tip Penting yang menjelaskan cara untuk menggunakan kemahiran baharu. Para peserta boleh memilih sama ada mereka ingin menerima petua ini dalam bentuk teks, audio, dan/atau pesanan video, bergantung kepada tahap literasi mereka dan data telefon.

Tugasan aktiviti di rumah yang membantu para peserta untuk menggunakan kemahiran baharu di rumah.

Ciri tambahan NKText

Sokongan Perlindungan

Perlindungan berfungsi untuk melindungi kesihatan, kesejahteraan dan hak asasi manusia, sertamembolehkan mereka untuk hidup bebas daripada bahaya, penderaan dan pengabaian. Semua orang yang terlibat dalam program ini tanpa mengira umur, jantina, ketidakupayaan, orientasi seksual, agama, dan juga kaum berhak untuk dilindungi daripada sebarang ancaman, penderaan, pengabaian, dan eksploitasi.

NKText secara automatik dibangunkan untuk mengenal kata kunci berisiko tinggi dan mengesan pendedahan situasi berbahaya dan ganas. Selepas dikenal pasti, tindakan yang penuh empati dan pemerkasaan akan ditawarkan bersama dengan maklumat hubungan untuk mendapatkan bantuan profesional atau bantuan segera (contohnya, polis, ambulans, talian utama). Ia juga termasuk maklumat mengenai sumber-sumber sokongan tempatan dan talian utama untuk sokongan rujukan sendiri oleh pengguna.

Dengan menaip BANTU dalam chatbot NKText, anda atau ibu bapa dapat mengakses sokongan perlindungan.

Penilaian Perkembangan

Penilaian perkembangan merupakan alat yang penting untuk membantu ibu bapa memahami dan memantau perkembangan serta tumbesaran anak mereka. Penilaian ini menawarkan pandangan tentang kemajuan kanak-kanak dan membantu mengenal pasti aspek berpotensi di mana sokongan tambahan mungkin diperlukan. Berdasarkan penilaian ini, ibu bapa dapat memainkan peranan aktif dalam menggalakkan kesejahteraan anak mereka dan memastikan mereka mempunyai peluang yang terbaik untuk mencapai kejayaan.

Ibu bapa di NKText dapat mengakses penilaian perkembangan dengan menaip GROW pada bila-bila masa sahaja. Mereka juga akan diminta untuk menyelesaikan penilaian perkembangan sebagai salah satu Aktiviti di Rumah untuk kemahiran “Bagaimana Anak Anda Berubah”, di bawah matlamat “Memahami Perkembangan Anak”.

Tujuan Penilaian Perkembangan

Tujuan penilaian perkembangan adalah untuk mengetahui kebimbangan ibu bapa terhadap perkembangan anak mereka, dan membantu mereka untuk mengenal pasti sama ada anak mereka mempunyai risiko kelewatan atau ketidakupayaan perkembangan dengan lebih awal. Hal ini dapat membantu ibu bapa untuk menyediakan sokongan dan sumber yang mencukupi tepat pada masanya kepada anak-anak yang menghadapi cabaran dalam perkembangan. Mengambil langkah awal dapat mengurangkan kesan kelewatan atau ketidakupayaan perkembangan anak-anak serta dapat meningkatkan pertumbuhan dan kesejahteraan anak secara menyeluruh.

Kami menjangkakan bahawa soalan-soalan ini akan menggalakkan ibu bapa berkongsi tentang kebimbangan mereka terhadap perkembangan anak dan memberi motivasi kepada mereka untuk mendapatkan bantuan yang sesuai jika diperlukan. Matlamat kami juga adalah untuk menawarkan kontak dan sumber yang berguna untuk ibu bapa mendapatkan lebih banyak sokongan. Ibu bapa boleh mengakses sumber- ini dengan menaip BANTU dalam NKText. Tujuan utamanya adalah untuk memastikan setiap kanak-kanak mendapatkan bantuan yang diperlukan dan mempunyai peluang untuk mencapai potensi diri mereka yang sepenuhnya.

Sorotan Keupayaan

Soalan-soalan dalam NKText tentang keupayaan dan perkembangan kanak-kanak bukanlah bermaksud untuk berfungsi sebagai suatu alat diagnosis klinikal yang menentukan kelewatan atau kecacatan perkembangan seseorang kanak-kanak. Ibu bapa perlulah mendapatkan penilaian daripada golongan profesional sekiranya mereka mempunyai sebarang kebimbangan

Latar Belakang Penilaian Perkembangan

Penilaian ini adalah untuk kanak-kanak berumur bawah 5 tahun dan berdasarkan Survey of Well-Being of Young Children (SWYC): Milestones. Alat ini direka untuk membantu penjaga menjejak kemajuan perkembangan kanak-kanak yang berusia antara 0-5½ tahun. Ia merangkumi pelbagai kemahiran seperti kognitif, bahasa, sosial dan perkembangan motor yang lazimnya diperoleh oleh kanak-kanak ketika mereka semakin membesar. Dengan kepekaan terhadap umur, ia menyediakan soalan yang bersesuaian untuk kanak-kanak yang berlainan bulan.

Untuk kanak-kanak dan remaja berumur 5 hingga 17 tahun, soalan-soalan ini diadaptasi daripada Washington Group/UNICEF Child Functioning Module (CFM) – Ages 5-17 years, dengan perubahan yang minima. CFM direka bentuk untuk mengenal pasti kesukaran fungsi dalam domain seperti pendengaran, penglihatan, komunikasi, pembelajaran, mobiliti dan emosi.

SWYC dan CFM adalah antara alat yang dicipta untuk memudahkan ibu bapa untuk menggunakannya. Hal ini bermaksud, ibu bapa dapat menjawab soalan-soalan dengan sendirinya berdasarkan pengetahuan yang mereka miliki tentang anak-anak mereka, tanpa memerlukan mereka untuk menguji kemahiran anak-anak mereka. Kesemua alatan ini telah dikaji secara mendalam dan telah disahkan bahawa ianya tepat dan boleh dipercayai dalam pelbagai situasi yang berbeza. Alatan ini sentiasa dikaji dan dikongsi di seluruh dunia. Ia juga tersedia dalam banyak bahasa dan boleh diakses secara bebas, menjadikannya mudah diakses oleh penjaga daripada latar belakang yang berbeza dan mungkin tiada keperluan untuk terjemahan.

Penjana Aktiviti Pembelajaran Semasa Bermain

Pembelajaran Semasa Bermain - Learning Through Play (LTP) adalah aktiviti bermain yang boleh dilakukan oleh ibu bapa bersama anak-anak mereka untuk meluangkan masa bersama seorang dengan seorang. Ia boleh diperoleh menerusi menu utama dan akan ditawarkan pada setiap modul yang terakhir untuk mendorong rasa suka bermain. Ibu bapa boleh menekan PLAY untuk menjana aktiviti yang menyeronokkan.

Bentuk di Mana Sahaja!

 Segi empat, segi empat di mana sahaja

 Lukis beberapa segi empat sama yang lebih besar dan lebih kecil di atas permukaan pasir atau tanah.

Maklumkan kepada anak anda, "ini ialah segi empat sama"

Minta anak anda untuk cuba melukis satu segi empat sama. Jika kelihatan sukar, bantu dengan memegang tangannya.

Cari sesuatu yang mempunyai bentuk yang sama di sekeliling atau di luar rumah.

Lakukan langkah yang sama bagi bentuk bulatan!

12:40 PM

2.2 Bersemuka dan Sokongan Dalam Talian

Nota

Dalam Kajian Naungan Kasih KEMAS, anda akan menyampaikan gabungan komponen sokongan secara bersemuka dan dalam talian yang khusus. Kombinasi sokongan mana yang diterima oleh keluarga ditentukan oleh kumpulan yang anda ditugaskan.

Sebagai tambahan kepada kandungan yang ditawarkan secara terus melalui Chatbot NKText setiap hari, para peserta akan mendapat sokongan tambahan seperti berikut:

- **Sesi Pengenalan secara bersemuka** untuk memperkenalkan program Naungan Kasih kepada semua ibu bapa dan membantu mereka untuk menggunakan Chatbot NKText buat kali pertama.
- **Kumpulan Sokongan WhatsApp** untuk membolehkan perkongsian mesej daripada FaciNK, perkongsian kumpulan secara berterusan, sokongan dan pembelajaran bersama berkenaan kandungan keibubapaan yang ditawarkan melalui Chatbot NKText.

Nota

Dalam manual ini, ikon berikut menekankan panduan dan tip tertentu bagi

Sesi bersemuka bersama ibu bapa

Sokongan Dalam Talian melalui FaciNK

Sokongan Dalam Talian melalui NKText Chatbot

Berikut adalah gambaran keseluruhan sesi bersemuka dan sokongan dalam talian untuk ibu bapa dalam kumpulan anda secara mingguan:

	 Sesi Bersemuka	 WhatsApp Kumpulan Sokongan	 Chatbot NKText
Minggu 0	Sesi Bersemuka 1 (Pengenalan) Langkah Pertama NKText	Pembentukan Kumpulan WhatsApp	✓
Minggu 2		FaciNK: Minggu 2	✓
Minggu 4		FaciNK: Minggu 4	✓
Minggu 6		FaciNK: Minggu 6	✓
Minggu 8		FaciNK: Minggu 8	✓

2.3 Gambaran Keseluruhan Penyampaian Program

Persediaan Program

Adalah penting untuk **bersedia sepenuhnya**. Ini menunjukkan rasa hormat kepada ibu bapa dan memastikan mereka mendapat sebanyak mungkin sokongan. Pastikan anda peka terhadap semua perkara yang perlu disediakan untuk menjalankan program ini dengan baik.

Ini bermakna:

- Baca manual fasilitator ini! Kami telah cuba untuk merangkumi semua yang anda perlu tahu untuk menyampaikan program ini.
- Pastikan anda peka terhadap Matlamat dan Kemahiran NKText yang berkaitan.
- Berlatih menyampaikan sesi pengenalan dan bahagian sesi program yang lain bersama rakan . Alah bisa tegal biasa!
- Pastikan semua teknologi yang anda perlukan telah disediakan: telefon dicas penuh, sambungan internet yang selamat. Buat pelan sokongan jika berlakunya sebarang kegagalan teknologi – termasuklah cara alternatif untuk berkomunikasi dengan ibu bapa.
- Pastikan semua bahan dan tempat disediakan lebih awal sebelum sesi bersemuka.

Cara untuk memberikan sokongan semasa sesi bersemuka

- Pastikan semua bahan dan tempat disediakan lebih awal sebelum sesi bermula.
- Bertegur sapa dengan ibu bapa apabila mereka tiba untuk sesi tersebut.
- Memahami hubungan antara ibu bapa dan anak mereka. Ketahui bahawa setiap hubungan itu adalah berbeza.
- Ingatlah bahawa setiap anak mempunyai tahap perkembangan yang berbeza.
- Hormati perkongsian daripada peserta lain dan peka terhadap perbezaan umur, jantina, nilai dan persekitaran.
- Menggalakkan ibu bapa untuk berkongsi dan memberi maklum balas sesama mereka - serta puji mereka jika mereka melakukannya!
- Ingatkan ibu bapa tentang peraturan kumpulan jika perlu.
- Perhatikan dan berikan sokongan jika ibu bapa kelihatan senyap atau mengalami kesulitan untuk melakukan sesuatu.
- Tunjukkan teladan tingkah laku yang anda ingin lihat dalam kalangan ibu bapa.
- Gunakan pemberi semangat (energizers) untuk pastikan interaksi secara langsung menjadi lebih menyeronokkan.

Petua untuk menyampaikan sesi bersemuka dengan berkesan

Gunakan pendekatan penyertaan untuk pembelajaran

Dalam kebanyakan program, fasilitator akan memberitahu para peserta apa yang perlu dilakukan dan mengapa ianya penting.

Dalam Naungan Kasih, kita lakukan dengan cara yang berbeza. Kami menganggapnya sebagai pendekatan penyertaan untuk pembelajaran. Sebagai fasilitator, anda ialah seorang rakan usaha sama atau rakan kongsi yang bekerja

bersama ibu bapa untuk mengenal pasti rancangan dan mengamalkan penyelesaian yang akan membantu mereka untuk meningkatkan taraf hidup di rumah.

Fikirkan bahawa ibu bapa merupakan pakar yang mengenali anak mereka sendiri dan persekitarannya. Ianya dapat membantu. Ramai ibu bapa mengamalkan banyak cara keibubapaan yang positif dalam mendidik anak mereka. Ibu bapa yang lain mungkin dapat mengenal pasti cara-cara untuk meningkatkan penjagaan anak-anak mereka sendiri dengan panduan dan bimbingan.

Tugas kita adalah untuk membantu ibu bapa mempelajari tentang cara mencapai matlamat mereka sendiri. Adakalanya, ini bermaksud kita perlu bekerja lebih keras untuk bertanya soalan yang sesuai dan bersifat terbuka yang akan membantu ibu bapa memahami manfaat keibubapaan yang positif dan disiplin tanpa kekerasan untuk anak-anak mereka.

Apabila ibu bapa mengajar diri mereka sendiri, mereka mempelajari kemahiran yang akan membantu mereka untuk jangka masa yang panjang walaupun selepas program berakhir.

[Tunjukkan kepada mereka tingkah laku yang anda ingin lihat](#)

Prinsip pemodelan membentuk asas bagaimana kita menyampaikan Naungan Kasih.

Jika kita memimpin sesi dengan pendekatan kolaboratif, sering memberi pujian kepada ibu bapa, amalkan mendengar secara aktif serta menggunakan arahan yang positif, ibu bapa juga akan melakukan perkara yang sama dengan anak-anak mereka. Demikian juga, jika kita memberitahu ibu bapa apa yang perlu dilakukan, mengkritik atau mentertawakan mereka, mengabaikan keperluan atau kebimbangan mereka, atau hanya melarang mereka melakukan sesuatu, mereka juga akan melakukan perkara yang sama.

Amalkan aktiviti relaksasi (tenang) untuk membantu mengurangkan tekanan anda. Tarik nafas dengan panjang juga sesuatu yang boleh dilakukan. Ibu bapa akan belajar daripada contoh anda dan mula mencerminkan tingkah laku anda.

Dalam kata lain, anda sememangnya sedang menjadi ibu bapa kepada ibu bapa dengan cara yang anda harapkan mereka mendidik anak-anak mereka. **Ia sememangnya berkesan!**

Ikut rentak atau keupayaan ibu bapa dan pastikan penglibatan semua orang dalam kumpulan

Anda perlu sentiasa mengikut rentak atau keupayaan mereka semasa menyampaikan program. Pastikan ibu bapa dalam kumpulan anda memahami kandungan semasa sebelum beralih ke kandungan yang seterusnya.

Ini mungkin bermaksud, anda perlu meluangkan lebih banyak masa untuk menyelesaikan masalah yang timbul semasa sesi berlangsung.

Jadikan Naungan Kasih tempat yang gembira untuk belajar

Semua orang suka akan tempat yang tenang dan mendamaikan. Tip untuk para fasilitator untuk menjadikan Naungan Kasih sebagai sebuah tempat yang menyeronokkan untuk belajar:

1. Ajak ibu bapa untuk menyertai perbincangan. Perhatikan jika seseorang sedang menahan diri, dan tanyakan kepada beliau adakah beliau ingin berkongsi pendapat atau pengalaman.
2. Pastikan semua orang di dalam bilik tersebut dapat mendengar suara anda dengan jelas (dan mendengar sesama mereka).
3. Duduk ketika anda bercakap. Berada pada paras yang sama dengan ibu bapa dan duduk di antara mereka. Cuba untuk duduk bersama ibu bapa berbanding duduk di hadapan mereka jika boleh.
4. Wujudkan tempat yang selesa dan mesra untuk bertemu ibu bapa.
5. Pastikan terdapat kerusi yang mencukupi dan bilik dalam keadaan bersih, gunakan kipas atau penyaman udara (jika ada) sekiranya perlu. Anda juga boleh menghias bilik jika anda mahu!
6. Menentukan keperluan bahasa para peserta.
7. Hormati apa sahaja yang dikongsi oleh ibu bapa dalam kumpulan.
8. Kita pasti akan bergelak tawa dalam kumpulan tetapi cuba untuk tidak ketawa jika ibu bapa berkata sesuatu yang kedengaran seperti tidak masuk akal.
9. Puji ibu bapa atas usaha dan dedikasi mereka.

10. Tunjukkan tingkah laku yang anda ingin daripada ibu bapa dengan cara anda menyantuni mereka.
11. Puji, hormat, dan buat refleksi terhadap sumbangan ibu bapa.

Sorotan Keupayaan

Perhatikan jika peserta mempunyai sebarang cabaran atau ketidakupayaan fizikal yang mungkin memerlukan penyesuaian cara mereka menyertai aktiviti.

Cara memberikan sokongan dalam talian menggunakan FaciNK

Untuk membantu anda berkongsi mesej yang telah dirangka ke dalam kumpulan WhatsApp anda, kami telah mencipta FaciNK.

Kumpulan WhatsApp ini direka untuk menyokong penglibatan ibu bapa dalam Chatbot NKText. Sebagai fasilitator, peranan anda adalah menggalakkan ibu bapa untuk menggunakan NKText dan mencipta ruang selamat yang menyokong perkongsian yang bermakna di antara mereka.

FaciNK adalah rakan digital anda dalam membimbing ibu bapa ke arah amalan keibubapaan positif. Salah satu ciri penting FaciNK adalah mesej berskrip yang menyediakan struktur bagi perbualan kumpulan WhatsApp mingguan.

FaciNK direka khas untuk anda menyampaikan program dan memudahkan anda dalam menyediakan sokongan dalam talian kepada ibu bapa. Anda boleh menyampaikan kandungan mingguan dengan cekap dan mengumpulkan data yang diperlukan dengan mudah menggunakan aplikasi ini.

Susun atur berstruktur dan reka bentuk intuitif FaciNK memastikan semua fungsi penting mudah untuk diakses. Kami telah mencipta panduan dalam talian yang disemat dalam FaciNK untuk membantu anda mempelajari lebih lanjut mengenai Aplikasi FaciNK. Setiap bahagian akan memperkenalkan anda kepada pelbagai ciri-ciri Aplikasi. Apabila anda sampai ke penghujung nanti, anda akan mendapati diri anda telah bersedia dengan baik.

Sila [klik di sini](#) untuk mengakses FaciNK daripada Google Play store.

Sila [klik di sini](#) untuk mengakses FaciNK daripada Apple App store.